

**Ukrainets-Kolesnikova O. Work on the Canonical Text in Sacred Choral Compositions. The Problem of Figurative Solution.**

In this article we consider the problem of figurative solution of traditional canonical text of the prayer “Our Father” in work with choral group.

We know this prayer translated from the Greek language that rather differs from Aramaic (Syriack) one. The Aramaic language was current informal language on the whole Middle East. And Jesus preached in Syriack exactly. There is no clear differentiation between means and goal or between inner quality and external action in Aramaic language, in contrast to Greek.

Like ancient languages on our planet Aramaic language is rich in sound senses. Words are constructed and become worthwhile on the basis of poetic figurative system as every word can has several senses.

The expert on Jewish language Antoine Fabre d'Olivet considered in his work «Regenerated Jewish» that the tragedy of biblical translations is in phrases with multilayer sense shortened in translation to the single meaning and rigidity and limited to the level of material values and private expressions. Both aboriginal Middle Eastern and Jewish traditions say that every dictum of revealed theology has to be learned in three different ways of looking: intellectual, metaphorical and mystical.

Therefore we suggest performers the new understanding of canonical text.

*Key words:* Canonical text, figurative solution, sacred choral compositions.

Стаття надійшла до редакції 16.02.2013 р.

Прийнято до друку 31.05.2013 р.

Рецензент: к.п.н., доцент Сбітнєва Л. М.

УДК 130.1

**Т. В. Шелупахіна**

**ІНТЕРАКТИВНІ СТРАТЕГІЇ В МИСТЕЦТВІ ХХ –  
ХХІ СТОЛІТЬ ЯК ПРЕДМЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ**

Активне впровадження інтерактивних стратегій є особливою прикметою мистецтва ХХ-ХХІ століть. Інтерактивні інтенції притаманні багатьом художнім практикам, що виникали історично і були націленими на активізацію сприйняття творів мистецтва, на взаємну творчу дію митця з публікою, на перетворення процесів творчості і сприйняття на процес співтворчості. Більш активному застосуванню інтерактивних стратегій в мистецтві ХХ-ХХІ століть сприяє, з одного боку, розвиток тих галузей і культури, що є розрахованими на масову аудиторію і

символізують розвиток технічного прогресу. Йдеться про фотографії, радіо, кіно, телебачення, в останні десятиліття – засоби масового зв'язку та мережа Інтернет. З іншого боку, посиленню інтерактивності мистецтва сприяють подальші технічні та культурні інновації постіндустріального суспільства, інформатизація та комп'ютеризація більшості сфер людського життя, „відкрита” система масових комунікацій, що постійно розширюється та вдосконалюється.

На феномен інтерактивності мистецтва одними з перших звернули увагу дослідники-постструктуралісти. Вони наголосили на „текстуалізації” культури, відмітили тенденцію „розчинення” автора в структурах тексту, акцентували значне підвищення ролі читача (наукові роботи Р. Барта та Ю. Кристеві). Методологічно значущою для осмислення інтерактивності мистецтва виявилась концепція діалогу культур, доміантою якої є, по-перше, фіксація „різномовності” культур, а по-друге, аналіз спілкування як діяльності, націленої на „розуміння іншого” (наукові роботи М. Бахтіна, В. Біблера, М. Кагана, Ю. Лотмана та багатьох інших). Інтерактивність мистецтва розглядається в контексті історичного розвитку художньої культури, предметом аналізу слугують авангардні та поставангардні течії художньої творчості ХХ-ХХІ століть, відмічені „стиранням” відмінностей між мистецтвом та життям, прагненнями щодо розширення культурно-соціального впливу художньої творчості, і на цьому тлі – значними трансформаціями форми та образного змісту мистецького твору, подальшим злиттям функцій автора та глядача (наукові роботи Б. Акілі, В. Бичкова, Б. Гройса). Феномен інтерактивності мистецтва вивчається як такий, що посилюється на тлі фундаментальних процесів формування сучасного медіапростору, в умовах тотальної візуалізації культури ХХ-ХХІ століть (дослідження С. Безклубенко, Н. Кириллової); на особливу увагу заслуговує також аналіз медіамистецтва як виду художньої творчості, що використовує надсучасні інформаційні технології для створення візуальних мистецьких об'єктів і розташування їх у мережі Інтернет (наукові роботи А. Денікіна, С. Тетеріна, О. Балашової, В. Мамонової та ін. науковців).

Метою нашої статті є культурологічний аналіз інтерактивних стратегій мистецтва ХХ-ХХІ століть, виявлення їх впливу на художню комунікацію.

Перші приклади активного застосування інтерактивних видів діяльності можна спостерігати в театральному мистецтві, котре на початку ХХ століття переживало складний період реформування, перебувало в стані пошуку нових засобів художньої комунікації. „Гра, театральність почали визначати не тільки сам стиль художньої культури, але й стиль життя та поведінку її творців”, – вказує А. В. Віслова [1, с. 8]. Упродовж 1911-1916 років у Москві та у Петербурзі діяли численні аматорські гуртки, театральні студії, богемні театри та театри-кабаре (засновником і „душею” театрів-кабаре „Бродяча собака” та „Привал комедіантів” у Петербурзі був В. Мейерхольд) [1, с.31]. Засновником

московського театру-кабаре „Литюча миша” (роки існування 1908-1920) став актор МХТ М. Балієв. Широко відомими були театралізовані „вечори”, що проводилися по середам у В’яч. Іванова, у домі з вежею на Тавричеській вулиці у Петербурзі. Вечори „на Вежі” набули значення своєрідного ритуалу, що об’єднував вузьке коло молодих представників тогочасної мистецької еліти, сприяв запровадженню в мистецький побут культу акторської гри з використанням масок, костюмів, псевдонімів, рольової поведінки тощо [1, с.30 - 31].

У подальшому інтерактивні методики стали застосовуватись у мистецтві авангарду. Авангард був першим напрямком мистецтва ХХ століття, який рішуче відмовився від принципів класичного мистецтва, наголосивши на створенні нових видів художньої комунікації із використанням нових мистецьких форм [2, с.361]. Мистецтво авангарду, будучи „строкатим”, антиномічним явищем у багатьох своїх творах і сьогодні залишається незрозумілим та маловивченим. Тим не менш заслуговує на увагу велика культурна мета, висунута діячами авангардного мистецтва: „Зробити мистецтво масовим – зробити його доступним для кожного”. Особливий інтерес у цьому відношенні викликає художня течія конструктивізму, що склалась у 20-ті роки ХХ століття і яскраво виявилась в українському авангардному мистецтві. Митці-конструктивісти вважали, що завданням мистецтва є не зображення світу, а створення, конструювання світу речей, які оточують людину. У відповідності до висунутого завдання конструктивісти творили мистецькі форми на основі функціонального призначення предметів, з урахуванням особливостей матеріалів, намагались естетично вплинути на повсякденне життя багатьох людей. В Україні 20-х років минулого століття блискуче проявив себе стиль ужиткового конструктивізму, приклади якого можна знайти в малюнках тканин, розписах фарфорового посуду, в розробці моделей індивідуального та масового одягу.

Інтерактивні стратегії посідають центральне місце в художній практиці мистецтва ХХІ століття. На особливу увагу в даному відношенні заслуговує медіамистецтво, новий вид художньої творчості доби медіа. Продовжуючи інтерактивні стратегії авангардного мистецтва, медіамитці докорінно змінюють традиційну структуру художньої комунікації „автор – художній твір – глядач (читач або слухач)”. Мистецька медіадіяльність, – зазначає О. Балашова, – націлена не стільки на мистецький об’єкт, скільки на створення віртуального комунікативного середовища для налагодження спілкування і творчої співпраці користувачів в мережі Інтернет» [3]. Твори медіамистецтва, вважає дослідниця, є відкритою й провокативною формою, основними вимірами якої є комунікативність та інтерактивність. Твори сучасних медіамитців можна оцінити як „дослідження різних аспектів людського існування, людської суб’єктивності, вимірів людського „я”, специфіки сприйняття часопростору в сучасному технологізованому світі” [4].

Здійснений нами культурологічний аналіз в мистецтві ХХ-ХХІ століть дозволив нам виявити вплив інтерактивних стратегій на художню комунікацію в наступних аспектах: 1) в аспекті змін в структурі художньої комунікації, „злиття” функцій автора й реципієнта; 2) з точки зору подальшого розширення масової аудиторії, встановлення інтерактивної взаємодії між учасниками художньої комунікації; 3) в аспекті перетворення процесу сприйняття мистецького твору на процес його колективного творення учасниками художньої комунікації.

### **Список використаної літератури**

**1. Вислова А. В.** На грани жизни и игры (Игра и театральность в художественной жизни России „серебряного века”) // Вопросы философии. – 1997. – № 12. – С. 28-38. **2. Бичков В. В.** Эстетика // В. В. Бичков. – М. : ГАРДАРИКИ, 2002. – 556 с. **3. Балашова О. А.** Медиаискусство как механизм самоописания и саморегуляции культуры [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [http://tomb-raider6.narod.ru/lib/mm/mediafilosofija\\_iv/mediaiskusstvo\\_kak\\_mehanizm\\_samo.html](http://tomb-raider6.narod.ru/lib/mm/mediafilosofija_iv/mediaiskusstvo_kak_mehanizm_samo.html). **4. Деникин А. А.** Американское и европейское видеоискусство 1960-2005 : дис. ... канд. культурологии : 24.00.01 / Деникин Антон Анатольевич. – М., 2008. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ap.rsuh.ru/article.html?id=1032018>

### **Шелупахіна Т. В. Інтерактивні стратегії в мистецтві ХХ-ХХІ століть як предмет культурологічного аналізу**

Стаття присвячена дослідженню інтерактивних стратегій, що набули поширення в мистецтві ХХ-ХХІ століть. Застосування культурологічного аналізу передбачає звернення до історії мистецтва ХХ-ХХІ століть, висвітлення питань реформування театру, поширення авангардних течій, становлення медіамистецтва. Проводиться думка, що посткультурні зміни в мистецькому житті ХХ-ХХІ століть опосередкували більш активне використання інтерактивних стратегій, що призвело до значних змін в структурі художньої комунікації.

*Ключові слова:* мистецтво, художня комунікація, інтерактивна стратегія.

### **Шелупахина Т. В. Интерактивные стратегии в искусстве ХХ-ХХІ столетий как предмет культурологического анализа**

Статья посвящена исследованию интерактивных стратегий, характерных для искусства ХХ-ХХІ столетий. Применение культурологического анализа предполагает обращение к истории искусства ХХ-ХХІ столетий, анализ вопросов реформирования театра, искусства авангарда, формирования медиаискусства. Посткультурные изменения в художественной жизни ХХ-ХХІ столетий опосредовали более активное применение интерактивных стратегий, что повлекло за собою изменения в структуре художественной коммуникации.

*Ключевые слова:* искусство, художественная коммуникация, интерактивная стратегия.

**Shelupakhina T. The Interactive Strategies in the Art of XX-XXI centuries as the Subject of Culturological Analysis**

The article is sanctified to research of interactive strategies characteristic for the art of XX - XXI of centuries. Application of culturological analysis supposes an address to history of art of XX - XXI centuries, analysis of questions of reformation of theatre, art of advance-guard, forming of media art. Application of interactive activity can be looked after in the art of theatre of beginning of XX century. Further interactive methodologies began to be used in the art of advance-guard.

An advance-guard was the first artistic flow that aimed to do an art mass and accessible for all. As an example of instructiveness the art of constructivism is examined. Activity of artists-constructivism was aimed at introduction of art in the way of life, in everyday life of many people. Interactive strategies a central place belongs to in a media art. Media art is examined as a new type of artistic work that develops on the basis of modern information technologies, uses the modern types of software.

A media art changes the structure of artistic communication a "author – artistic work – spectator (listener, reader). Artistic activity in a media art is sent to creation of specific communicative environment for a communication and collective work of Internet-users.

Works of media art are directed but also on active work of audience. Post-cultural changes are in artistic life of XX - XXI of centuries mediated more active application of introduction of art in the way of life, in everyday life of many people interactive strategies, that entailed after it's changes in a structure artistically communications.

*Key words:* art, artistic communication, interactive strategy.

Стаття надійшла до редакції 16.02.2013 р.

Прийнято до друку 31.05.2013 р.

Рецензент: к. п. н., доцент Сбітнева Л. М.